



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XII. Platonicis deliriis orthodoxam doctrinam oblimavit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A *καθάρσις* in Trinitate constitutos. Atque hac potissimum responsione aspersam Origeniano nomini calumniam abstergere se posse Genebrardus existimavit.

Genib. Col. l. 1. cap. 6. Athanas. De decret. Nicen. Syn.

XI. His fortasse permotus Athanasius præclare de Trinitate Origenem scripsisse tradit, ejusque auctoritatem præ se fert: *ὅτι ἢ τῆ ἀείδωσ, inquit, συνείναι τον λόγον τῷ πατρὶ, & μὴ ἐστὶν ἐκ αὐτοῦ ἀκούσας, ἀλλὰ τῆς τῆ πατρὸς ἰδέου ἡ τὸν ἴδον, ὡς εἰρήνευσαν οἱ ἐκ τῆ συνόδου, ἔξετα πά- λιν ὑμᾶς ἀκούσας & ὡς τῆ φιλοσοφία ὡσεύχους.* Verbum porro ab aeterno esse cum Patre, nec essentia vel substantia differre, sed substantia paterne proprium illum esse Filium, ut dixerunt qui interfuerunt Nicenæ Synodo, licet denuo nobis audire ex laborioso Origene. Tum duos ex eo subnectit locos, quibus aeterna Filij à Patre processio, cum eoque aequalitas aperte demonstratur. Basilium quoque, & Nazianzenum Gregorium refert Socrates, cum ab Arianis Origenis auctori-

Socrat. libr. 4. cap. 26. Hier. Epist. 65. ad Pam- mach. & Ocean. c. 4. & Apol. adu. Rufin. lib. c. 4.

B tate & testimoniis premerentur, perperam ab iis intellectum ostendisse. Didymum præterea Origenis de Trinitate sententiam ita propugnasse ait Hieronymus, ut male sonantibus verbis rectum tamen sensum inesse diceret: *Didymus, inquit, in ipsis ὅτι ἀείδωσ, quos tu interpre- tatus es, libris breves dicitur commentarios, quibus non negant ab Origene scripta, quæ scripta sunt; sed nos simplices homines non posse intelligere quæ dicuntur; & quo sensu in bonam partem accipi debeant, persuadere conatur.* Accedit Anonymi scriptoris à Photio Cod. 117. commemorati testi- ficatio. Is Origenis defensionem quinque libris complexus, *φασὶ μὲν δὲ ἂν τὸν δόξαν ἐ- στράλδαι ὅτι τῆς ἑαίδωσ, ἀπὸ προεξιδμον δι τῆ αἰρίσθ σαβελλίς, εἰς μέγα κενόν ἠρηθῆν ὅ τι. & πλεὺ τῶν προσώπων ἑαίδωσ, ἐναργεστῶν τῆ πολλοῖς ἑσέπαις ἡσάρευσαν ἀγωνισθῶντων, ὡς ἔστῃσιν ὡς τῆ πῶ ὡσεύχουσι, & εἰς πύνας τὸν ἀπανεθῶναι. ἔξ ἢ δόξαν τῆ ἀρξαιῆ ἀρξασίμα τὶ ἐαλο κῆται.* Nihil

C ipsum asserit circa Trinitatem errasse; sed cum Sabellij heresim impugnavit, quæ tum in magnam erum- pebat perniciem, & Personarum Trinitatem manifestam & multis modis differentem defenderet, extra callem abiisse, & in contrariam partem fuisse abreptum, indeque visum Ariano morbo laborare. Quod ait de Sabelliana heresi, de Noëtiana intellige; post Origenem quippe suam Sabellius sparfit heresim: verum non tam novam invexit sectam, quam veterem à Noëto præceptore suo traditam refinxit. Aequalis autem Origenis fuit Noëtus, qui veteris & ipse propaga- tor hareseos potius quam novæ auctor dicendus est. Aequalis etiam utriusque fuit Beryllus Bostrenus Episcopus, erroris ejusdem defensione, & deinde repudiatione celebris, post- quam ab Origene convictus, & ad saniores doctrinam traductus est. Hos perstringit Ori- genes, cum alibi frequenter, tum in libro quem in Epistolam ad Titum scripsit; quique lau- datur à Pamphilo in Apologia. Initia doctrinæ hujus jam inde ab Ignatij temporibus repetit Baronius ad A. Chr. 260. N. 63. Quod ergo dixit Anonymus Sabellij heresim impugna- se Origenem, sic accipiendum est, hanc ab eo impugnatam heresim quæ à vetustis Hære- ticis orta, à Noëto & Beryllo suis propugnata temporibus, novum deinde à Sabellio no- men ac formam accepit. Ac si quis ἀρξαιῆ diceret Origenem, eam nempe tueri doctri- nam, quæ multo post ab Ario amplificata, nomen ab eo adepta est.

XII. Multum quidem valet apud me, pro eo ac debet, Patrum illorum auctoritas, qui doctrinam Origenis de Trinitate suffragijs suis comprobant. Sed mihi tamen pluris est ipsa veritas, quam & ex Origenianæ doctrinæ connexionem, & ex attente perspectis Ada- mantij verbis, & ex Patrum aliorum complurium testificationibus, in partes sectam ab ipso Trinitatem, & essentia ac divinitatis quibusdam veluti gradibus distinctam clamantium, liquido mihi perspexisse videor. Adde Platonicæ Philosophiæ decreta, ad quæ fere sua ex- pressit Origenes, quod jam supra monuimus, larvam quandam Trinitatis effingere, Per- sonis constantem tribus, inæquali præditis dignitate, potestate, antiquitate, & sapientia. Cyrillus libr. 3. contr. Julian. *πάσαν ἴνα μὲν τῆ τὸν δημιουργοῦ διαιρίστω τὸν ἀπαύτως ἀποι, ὅτι καὶ ὡσεύχου τῆ νόσμου ἡσίδωσ, ὅτι. ὡσεύχου τῆ γὰ μὴ ἀπὸ διόν ἔπερ, ἢ τῆ πλεὺ ἰδέαν τῆ γὰ δὲ. ὡσεύ- επιδωσ ἢ καὶ εἶποι ἀποι, τῆ εἶ δὲ καὶ εἶσὶ τῆ ὡσεύχου μειονεπύμδων, ὅτι καὶ ἡσὺ τῆ ὡσεύχου ἀπαι- τῆν ἰσπεύχου.* Plato unum quidem esse Opificem definiuit, rerum omnium causam, quem & propin- quum mundo esse dixit, existisse vero Deum alterum ante hunc, nempe boni ideam. Excogitat præterea & tertiam causam, ordine quidem & natura prioribus illis inferiorem, quam & animam univ. statum rerum appellat. Quo ex fonte profluxere non Origenis errores solum aduersus sanctissimam Trinitatem, aliorumque quos recensuimus Patrum minus circumspectæ locutiones, sed quidquid etiam fuit contra idem mysterium ab Hæreticis infantum.

XIII. Si non ex supra allatis & in utramque partem expositis testimonijs, quibus Filij & Spiritus sancti dignitatem labefactare vel asserere vilis est Origenes, satis ipsius elucet sententia: at facile certe deprehenditur ex sequentibus, in quibus molitionem rerum in Deum Patrem transferibit; Filium vero secundariam tantum creationi impedisse ope- ram, & instrumenti vel ministri partes obiisse: *ἔτι τῆ τῆ, inquit Tom. 2. in Iohann. p. 56. καὶ ἐσάδαι, εἰ πάντα ἔξα τῆ λίγη ἰσίδωσ, καὶ ἑσὸ τῆ λόγου ἰσίδωσ, ἀλλὰ ἑσὸ προίτῆσιν, καὶ μελῶσιν ὡσεύχου τὸν λόγον, τῆ δὲ ἀλλὰ τῆ τῆ τῆ, ἢ ὁ πατῆρ.* Duplex est hujus loci labes, nam & Filium Patre mino rem ac inferiorem esse decernit, & rerum creationem penitus ipsi abjudicat: